

Polder Groot-Hekendorp

Toelichting

De polder Groot-Hekendorp (gemeente Oudewater) behoort tot de oudste polders van Oudewater en werd in de twaalfde eeuw in cultuur gebracht vanuit de Hollandse IJssel. De polder maakt onderdeel uit van een lang ontginningslint aan de noordkant van de rivier. De achterkade, die de loop van de IJssel volgt, deed later dienst als ontginningsbasis van de polder Ruige Weide. De kavellengte (ca. 1300m) wijst erop dat het copeprincipe is toegepast. Groot Hekendorp heeft een interessante waterstaatkundige geschiedenis, waaruit duidelijk wordt dat de waterbeheersing van het gebied door de eeuwen heen steeds om nieuwe of aangepaste oplossingen vroeg. De polder had twee weteringen om het overtollige water af te voeren. De Voor- of Bakwetering lag op de grens tussen de oeverwal van de Hollandsche IJssel en het achterliggende veengebied. De nog intacte Achterwetering lag verder naar het noorden en heeft nog steeds een afwateringsfunctie. Ook de 14e-eeuwse scheepvaart- en afwateringskanalen Enkele en Dubbele

Waardering

Belevingswaarde	Herkenbaarheid	hoog
	Herinneringswaarde	middel
Intrinsieke waarde	Zeldzaamheid	hoog
	Kenmerkendheid	hoog
	Gaafheid	hoog
	(landschaps)architectuur	nvt
Contextuele waarde	Samenhang	hoog
	Structurerende werking	hoog
	Gaafheid omgeving	middel
	Informatiewaarde	hoog
Totaalwaardering		hoog

Wiericke lopen door de polder. Toen de molenbemaling haar intrede deed werden boezemgebieden ingericht, molenvlieten gegraven en molens gebouwd. Restanten hiervan zijn nog in de polder aanwezig in de vorm van watergangen, gemalen en de Goejanverwellesluis. Door de noordwestelijke punt van de polder loopt sinds het midden van de 19e eeuw de spoorlijn van Utrecht naar Rotterdam. Het boerderijlint van Groot-Hekendorp is enigszins verdicht en het dorp bij de Goejanverwellesluis is uitgebreid in de 20e eeuw. Het gebied tussen de Enkele en Dubbele Wiericke behoort tot een inundatieveld van de Oude Hollandse Waterlinie. Er loopt een hoogspanningsleiding door de polder.

Groot-Hekendorp heeft een hoge erfgoedwaarde vanwege:

- de hoge belevingswaarde. De topografische structuur en de agrarische functie zijn nog goed herkenbaar. Er is sprake van herinneringswaarde vanwege de betekenis voor de OHW.
- de hoge intrinsieke waarde. Er is sprake van een hoge zeldzaamheid en kenmerkendheid van het gebied vanwege de opzet als copeontginning. Overwegend is de inrichting gaaf, met uitzondering van de noordwesthoek.
- de hoge contextuele waarde: er is sprake van cultuurhistorische waardevolle samenhang met verschillende (waterstaatkundige) elementen in de omgeving en met de ontginningsgeschiedenis van de polder Ruige Weide. Groot Hekendorp maakt onderdeel uit van een langer ontginningslint en heeft daarmee een gemiddelde structuurwaarde. De combinatie van elementen verleent de polder een hoge mate van zeggingskracht (informatiewaarde).

Luchtfoto met daarop aangegeven de contouren van de polder.

Polder Klein-Hekendorp

Toelichting

De polder Klein-Hekendorp (gemeente Oudewater) werd in de twaalfde eeuw in cultuur gebracht vanuit de Hollandse IJssel. De polder maakt onderdeel uit van een lang ontginningslint aan de noordkant van de rivier. De kavellengte (ca. 1250m) wijst erop dat bij de ontginning het copeprincipe is toegepast. De achterkade van de polder Klein Hekendorp (waar de weg Ruige Weide overheen loopt) was tevens de zijkade van de polder Papekop. Aan de oostzijde werd de polder begrensd door de Papenhovensche kade, nog steeds herkenbaar als pad door een recent aangelegd natuurgebied. In het westen vormt de Zuringkade, een wandelpad, de grens met de polder Groot Hekendorp. Klein Hekendorp had geen eigen molen, maar werd bemalen door de naburige polder Papekop & Diemerbroek. Datzelfde gold voor de percelen tussen de Papenhovensche

Waardering

Belevingswaarde	Herkenbaarheid	middel
	Herinneringswaarde	middel
Intrinsieke waarde	Zeldzaamheid	middel
	Kenmerkendheid	middel
	Gaafheid	middel
	(landschaps)architectuur	nvt
Contextuele waarde	Samenhang	middel
	Structurerende werking	middel
	Gaafheid omgeving	basis
	Informatiewaarde	middel
Totaalwaardering		middel

kade en de Kerkwetering. In de polder staat de markante voormalige touwfabriek van Van der Lee (rijksmonument). De recente woningbouw aan de westkant van Oudewater strekt zich voor een deel uit over de polder.

Klein-Hekendorp heeft een basis erfgoedwaarde vanwege:

- de gemiddelde belevingswaarde: de topografische structuur en de agrarische functie zijn door woningbouw en de ontwikkeling van een natuurgebied verminderd, maar onderdelen (zoals de kades) zijn nog goed herkenbaar en beleefbaar. De touwfabriek herinnert aan de voor Oudewater vroeger belangrijke touwfabricage;
- de gemiddelde intrinsieke waarde: de oorsprong van het gebied als middeleeuwse copeontginning maakt de polder zeldzaam en kenmerkend voor de regio; de gaafheid is wisselend.
- de basis contextuele waarde: er is sprake van een cultuurhistorisch relevante samenhang met diverse elementen, waaronder de kades en weteringen. De polder maakt onderdeel uit van een langer ontginningslint en heeft daarmee een gemiddelde structuurwaarde. De gaafheid van de omgeving is door verstedelijking verminderd. Door de aanwezigheid van de touwfabriek heeft de polder een middelhoge informatiewaarde.

Luchtfoto met daarop aangegeven de contouren van de polder.